תלמוד בבלי · אחרונים · כפי אהרן

כפי אהרן על כתובות

רבי אהרן בן עזריאל

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

כפי אהרן על כתובות

רבי אהרן בן עזריאל

מקור הטקסט: דיקטה · רישיון: CC BY-SA 4.0

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/כפי-אהרן-על-כתובות/
הקובץ נוצר ב־19 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

דף נח:

לא תימא ט' דר"מ משום דאדם מקדיש דשלב"ל אלא ט' דר"מ מתוך שיכול לכופה למעשה ידיה נעשה כאומר לה יקדשו ידיך לעושיהן ופריך והא לא אמר הכי ומשני כיון דשמעי' לר"מ דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה נעשה וכו' כ' רש"י שמעי' ליה לר"מ במס' ערכין דהמעריך פחות מבן חדש ר"מ או' נותן דמיו דאדם יודע שאין ערך לפחות מבן חדש וגמר ואמר לשם דמים ה"ן אדם יודע שאין אדם מקדיש דשלב"ל וגמר ואמר לשם ידים עצמם ע"כ. ומהר"ב בש"מ כ' וז"ל ואע"ג דשניא ההיא דערכין דכ"ע ידעין דאין ערך לפחות מבן חדש וזיל קרי בי רב הוא ולהכי אמרי' דאדם יודע וכו' וגמר ואמר לשם דמים אבל הא דאין אד"מ דשלב"ל לאו כ"ע בקיאי ביה ואיכא למימר דמעשה ידיה ממש קאמר ולא ידים מ"מ איכא למימר כיון דאין השינוי כו"ך מתקנינן לישניה כיון דלא אפשר בע"א לדברי ר"מ אבל מעריך לדמי' שינוי גדול ומשום דידוע לכל אמרי' דלשם דמים קאמר וכו'. והרב יקר הערך דכ"ה:

תמה על הר"ב ממ"ש שם בערכין המעריך פחות מבן חדש ר"מ אומר נותן דמיו וחכ"א ל"א כלום במאי קמפלגי ר"מ ס' א"א מוציא דבריו לבטלה יודע שאין ערך לפחות מבן חדש וגמר ואמר לשם דמים ורבנן סברי אדם מוציא דבריו לבטלה כמאן אזלא הא דאמר רב גידל אמר רב האומר ערך כלי עלי נותן דמים כר"מ פשיטא דכר"מ אתיא מהו דתימא אפי' כרבנן נמי התם הוא דטעי ס' כי היכי דאיכא ערכין לב"ח איכא נמי לפחות מב"ח אבל הכא דליכא למיטעי ודאי אדם יודע שאין ערך לכלי וגמר ואמר לשם דמים קמ"ל הרי להדיא דבערכין אדם טעי כי היכי דאיכא ערך לב"ח איכא נמי לפחות מב"ח ואפ"ה קסבר ר"מ אין אדם מוציא ד"ל ומאי מקשה הר"ב אלו דבריו בקיצור כי הוא הרחיב הדברים והאריך למעניתו:

ולפקע"ד לא ידעתי מאי קמתמה על הר"ב ז"ל דאדרב' מבואר בסוגיא כדבריו ממקום שבא שהרי ר"מ ורבנן בפלוגתייהו לא פירשו טעמייהו ואמרי' בגמרא דטעמייהו הוא דאדם יודע וכו' ואינו מוציא ד"ל ורבנן ס' אדמד"ל נמצא בין לר"מ בין לרבנן מוכרחים אנו לומר דאדם יודע וכו' ולר"מ כיון דידע ודאי דלדמים איכוון ולרבנן כיון דידע אמרי' הוציא דבריו לבטלה דאי דלא ידע ת"ל דהוי הקדש טעות ומעתה מ"ש בגמ' ס"ד אמינ' דאתי אפי' כרבנן התם הוא דטעי ס' כי היכי דאיכא ערכין וכו' הכונה דלא היינו אומרים דט' דרבנן הוא משום דאדם מד"ל ואדם יודע אלא היינו אומרים דט' דרבנן הוא משום דהוי הקדש טעות אבל גבי כלי דודאי אדם יודע הו"א דאפי' רבנן מודו קמל"ן דטעמייהו דרבנן הוא משום דאדם יודע דאין ערך לקטן ואפי"ה ס"ל דמוציא דבריו לבטלה וה"ה

גבי כלי וא"כ נמצא דעיקר פלוגתייהו דר"מ ורבנן הוא אי אדם מוציא דבריו לבטלה ולכ"ע אדם יודע שאין ערך לפחות מן' חדש וזה ברור כשתעיין בכל הסוגיא ובדברי רש"י ודוק כי קצרתי ובזה אזדא ליה כל מה שהאריך הר' שם להקשות לר"ב והניחו בצ"ע. אך לע"ד זוהי שקשה ע"ד ר"ב שכתב דשאני התם דלא טעו אינשי אבל גבי מקדיש דשלב"ל לאו כ"ע בקיאי וכו' לא ידעתי מ"ש ממקדיש דבר שאינו שלו דפריך שם בערכין עלה דאמר רב המקדיש בהמת חבירו נותן דמיה כמאן כר"מ הא אמרה חדא זימנא ערך כלי וכו' התם הוא דיודע שאין ערך לכלי וגמר ואמר לשם דמים אבל בהמה דבת מקדש היא איכא למימר לכי מזבנ' ניהלי' תקדוש אבל דמי' לא קמל"ן ופרש"י קמל"ן דלא אמרי' דטעה אלא ודאי ידע שאין הקדשו חל על גופה ולדמים נתכוון ע"כ הרי דגם במקדיש דבר שאינו שלו אמרי' ודאי ידע אע"ג דלאו זיל קרי בי רב הוא וא"כ נימא אף במקדיש דבר שלב"ל ידע דמ"ש ובדוחק אפ"ל דהקדש דשאש"ל יותר קרוב לסברא ממקדיש דשלב"ל או שמא משום דמפו' בקרא איש כי יקדיש את ביתו מה ביתו וכו' ודוק היטב. ועיין נזיר ד"ט ע"א רש"י ד"ה ב"ש ותוס' ד"ה אין אדמד"ל שמזה כר' קצת סיעתא למ"ש הר"ב בסו"ד ואפשר דס"ל דההיא דפחות מבן חדש נמי לאו כ"ע בקיאי ביה ודו"ק: